

ВЕРЕСАЇВСЬКА КОБЗА

Історія відродження цього старовинного інструменту почалася 1982 року. Кобзар і майстер Микола Будник, базуючись на рефераті Миколи Лисенка під назвою «Характеристика музичних особливостей дум і пісень, виконуваних Кобзарем Остапом Вересаям», зробив першу заготовку майбутнього інструменту. 12 років минуло з того часу. За ці роки з'явився перший самовчитель, декілька виконавців пісень і дум самого Остапа Вересая і цього року — вже перші нові пісні.

Микола Лисенко назвав цей інструмент клясичним типом кобзи. Вересаївська кобза має всього 12 струн, шість на грифі і шість на корпусі, що називаються приструнками. Але відміна від бандури полягає не тільки в малій кількості струн (бо в бандури Чернігівської їх — на пів-фортепьяна), а і в способі гри, що сильно відрізняється, в звукові, що цим способом видобувається. «Бандурним» способом грати можна, але струн треба більше. І бувалий бандурист дивиться на цей інструмент і думає: «І за що цього Вересая так вихваляли? Начому ж він тут грав? Дванадцять струн — і «ВСЕ?».

Так, і люди Остапа Вересая любили, і сам Шевченко свого «Кобзаря» з дарчим написом і найкращими побажаннями

подарував. А щодо самої Вересаївської кобзи, то грати там сна чому, можу засвідчити.

Перше моє побачення з цим інструментом відбулося в 1988 році. Зроблена учнем Миколи Будника, ще не досконала по конструкції і учнівська по виконанню, вразила незвичайним відчуттям. Після всіх фантастичних фільмів про мандрі через ліс і простір, інструмент, зображення якого було ще у XI сторіччі на стінах Софії Київської в руках у скоморохів, викликає саме почуття перенесення в часі.

Не розписуючи в деталях, скажу, що спосіб гри — змішаний, щось середнє між тим, як грають на бандурі і тим, як грають на лютні, чи клясичній гітарі, тільки у Вересаївської Кобзи немає ладків (fretless) на грифі і стрій від гітарного досить відрізняється. Так грав сам Остап Вересай!

Існує не більше трьох-чотирьох виконавців, що серйозно зайнялися цим інструментом. Хоча школа Миколи Будника росте і все більше молодих хлопців йде до нього в науку, щоби навчитися жити за кобзарськими законами, грати на радість людям та робити інструменти самим, — Вересаївські кобзи, Харківські бандури, торбани («панські кобзи»), ліри колісні, гуслі та гудки скомороші.

Щоби відродити інструмент для життя повноцінного, мало зробити його копію, поставити в музей і милуватись. На момент початку роботи репертуар цього інструменту був обмежений лише тими піснями, думами і п'ссами, котрі записав Микола Лисенко, не було самовчителя і добре розробленої технології виготовлення інструменту. І для більшої продуктивності ми мусили розділити наші зусилля. Микола Будник в своїй кобзарській школі викладає кобзу, вчить молодих кобзарів її виготовляти, сам же вдосконалює технологію і деталізує конструкцію. Володимир Кушпет виконує репертуар, записаний Лисенком від Вересая (а це півтора десятка творів) і вже закінчив роботу над першим в історії самовчителем гри на інструменті.

Коли мені цим літом вручив новостворений інструмент Микола Будник, то єдиною умовою переді мною, як перед автором-виконавцем, стояло написання хоча б декількох творів для Вересаївської Кобзи. Але цей дивний і чудовий інструмент подарував мені їх за чотири місяці більше десяти.

Едуард Драч, переможець фестивалю «Червона Рута», «Оберіг» та інших

Боже — про якого місто вже давно забуло, під впливом пролетарських звичок виголошеної мови проходить все життя в селі: ним вітаються люди при зустрічах, селяни заквітчували ним свої поля.

З потоку подій...

Закінчення зі ст. 6-7

премій України імені Т. Шевченка при Кабінеті міністрів України повідомив імена мистців, затверджених

готується до свого першого круїзу як першокласне круїзне судно «Україна». Привітати скіпаж «України» з виходом у перший рейс прийшли представники міських та обласних органів влади.

ТЕЛЕ
ПЛАТИ
БЕЗ

щоб одержати
INTERAC® ДІ
до Українсько

295 Co
2397
225 Tr
3635
247 A
38 Jac
1093

ФУНДАЦІЯ КА
УКРАЇНОЗНАВЧИ
В ТОРОН
заслуговує на Ваш
підтримку
CHAIR OF UKRA
Tel.: (416) 234-9111, 6

А
MEDICA
власність

ВІДЧИТУЄМО В
В УКРАЇН

В УСІ